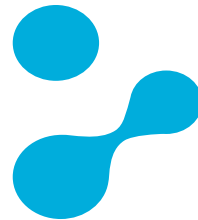

samk

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

PAULIINA HILTUNEN

Yrityssaneeraus ja korona-aika 2020

LIIKETALouden KOULUTUSOHJELMA
2021

Tekijä(t) Hiltunen, Pauliina	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Päivämäärä Tammikuu 2021
	Sivumäärä 28	Julkaisun kieli Suomi
Julkaisun nimi Yrityssaneeraus ja korona-aika		
Tutkinto-ohjelma Liiketalouden koulutusohjelma		
Tiivistelmä <p>Tässä opinnäytetyössä käsitellään yrityssaneerausta COVID-19 pandemian aikana. Opinnäytetyössä tutkittiin, minkälaiset mahdollisuudet yrityksillä on ollut hakeutua yrityssaneeraukseen ja kuinka moni yritys on päätenyt saneerausmenettelyyn COVID-19 pandemian aikana. Aihe on hyvin ajankohtainen vallitsevan tilanteen vuoksi ja siksi kiinnostuin siitä kirjoittamaan. Opinnäytetyössä käytiin läpi niin Suomessa toimivien yritysten mahdollisuudesta hakea määräaikaista kustannustukea kuin myös konkurssilainsäädäntöön tehtyihin väliaikaisiin muutoksiin.</p> <p>Aihetta tutkittiin laadulliseen tutkimuksen avulla, pöytäkirjatutkimusta hyödyntäen. Aiheesta löytyi paljon kirjallisuutta, ajankohtaisia artikkeleita ja muuta valmista aineistoa, mitä analysoitiin. Kvantitatiivista tutkimusta hyödynnettiin, kun tarkasteltiin erilaisia tilastoja. Tutkimuksessa tehtiin myös sähköpostihaastattelu Satakunnan kauppakamarille.</p> <p>Tutkimustuloksen perusteella voidaan päätellä, että vuonna 2020 yrityssaneeraukseen hakeutuvien yritysten määrä ei ole noussut paljoa edellisvuoteen verrattuna. Yrityksillä on samat mahdollisuudet hakeutua saneerausmenettelyyn. Tutkimus suoritettiin lyhyellä aikavälillä, joten suuria muutoksia ei ole vielä nähtävissä. Hallituksen nopea reagointi COVID-19 pandemiaan on pelastanut Suomessa toimivia yrityksiä yrityssaneeraukselta määräaikaisella kustannustuella, ja konkurssilainsäädännön väliaikaisella muutoksella on ollut vaikutusta siihen, ettei monen yrityksen ole tarvinnut hakeutua yrityssaneeraukseen tai konkurssiin.</p>		
<u>Asiasanat</u> yrityssaneeraus, COVID-19, konkurssi, yritykset, pandemia		

Author(s) Hiltunen, Pauliina	Type of Publication Bachelor's thesis	Date January 2021
	Number of pages 28	Language of publication: Finnish
Title of publication Corporate restructuring and Corona-time		
Degree program in Business Administration		
<p>Abstract</p> <p>This thesis is related to corporate restructuring during the COVID-19 pandemic. The purpose of this thesis is to research what opportunities are available to Finnish businesses to pursue corporate restructuring during the pandemic. This thesis also investigates the Finnish Government's approval on the business cost support, as well as the temporary changes made to the Finnish Bankruptcy Act.</p> <p>Qualitative research, via desktop research, as well as quantitative research when viewing different charts, is used to study the subject. A multitude of literatures, articles, and written documents have also been analyzed for this thesis. An email interview was also made with Satakunta Chamber of Commerce.</p> <p>It is concluded that, in comparison to the year prior, there has not been a drastic change in the number of businesses pursuing corporate restructuring. As the study was conducted in a short time frame, there are not any major changes to the opportunities presented to businesses for pursuing corporate restructuring. Government's quick action to save Finnish businesses with business cost support, as well as the temporary changes made to the Finnish Bankruptcy Act, have reduced the number of businesses pursuing corporate restructuring and bankruptcy.</p>		
<p><u>Key words</u> corporate restructuring, COVID-19, bankruptcy, businesses, pandemic</p>		

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 YRITYSSANEERAUS	7
2.1 Saneerausmenettely	7
2.2 Edellytykset ja esteet saneeraukselle	9
3 SANEERAUSOHJELMA.....	10
3.1 Ehdotuksen laatiminen.....	11
3.2 Selvitykset.....	12
3.3 Toimenpiteet ja järjestely.....	13
3.4 Velkajärjestelyn ja saneerausohjelman raukeaminen.....	14
4 MÄÄRÄAIKAINEN KUSTANNUSTUKI JA VÄLIAIKAINEN MUUTOS KONKURSSILAKIIN	16
5 MINKÄ ALAN YRITYKSET OVAT HAKEUTUNEET YRITYSSANEERAUKSEEN.....	19
5.1 Stockmann	22
5.2 Musiikkimuseo Fame	24
5.3 Satakunnan kauppakamarin sähköpostihaastattelu	25
6 POHDINTA.....	25
LÄHTEET	

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni käsittelee yrityssaneerausta ja minkä alan yritykset ovat hakeutuneet yrityssaneeraukseen vuoden 2020 aikana ja onko se ollut vaihtoehtona konkurssille COVID-19 pandemian aikana. Elämme tällä hetkellä keskellä pandemiaa, mikä myös on aiheuttanut Suomen talouden taantumaa. Monet yritykset Suomessa ovat tällä hetkellä vaikeuksissa, ja osa näistä yrityksistä ajautuu väistämättä konkurssiin. Aihe on mielestäni ajankohtainen ja se on yksi syy, miksi kiinnostuin kirjoittamaan tästä aiheesta opinnäytetyöni.

Yrityssaneerauslaissa (Laki yrityksen saneerauksesta 47/1993, 1 §) saneerausmenettelyyn voidaan ryhtyä, jos velallinen eli yrittäjä on taloudellisissa vaikeuksissa, mutta yritystoiminta on jatkamiskelpoista. Saneerausmenettelyn tarkoituksena on tervehdyttää ja turvata yritystoiminta sekä ryhtyä velkajärjestelyyn. Joskus saneerausmenettelyyn hakeudutaan liian myöhään, jolloin konkurssi on yritysten ainoa vaihtoehto. Näin käy valitettavan monille yrityksille.

Toisessa luvussa käyn läpi, mitä on yrityssaneeraus. Tarkoitukseni on antaa kattava kuva, mitä yrityssaneerauksella tarkoitetaan ja mikä on sen tarkoitus. Kolmas luku käsittelee saneerausohjelmaa ja sen eri vaiheita. Neljännessä luvussa käydään läpi, hallituksen kesäkuussa esittämästä (Hallituksen esitys 91/2020), ja nyt voimaan tulleesta laista määräaikaisesta kustannustuesta (Laki yrityksen määräaikaisesta kustannustuesta 508/2020), mikä voi myös olla monelle yritykselle helpotus taloudellisesti ja estää konkurssiin hakeutumista. Luku myös käsittelee konkurssilakiin tehtyihin väliaikaisiin muutoksiin (Konkurssilaki 291/2020). Viides luku sisältää hieman tämän hetken tilastoja, minkä alan yritykset ovat hakeutuneet yrityssaneeraukseen ja sähköpostihaastattelun Satakunnan kauppakamarille, koskien tämänhetkistä tilannetta yrityskentällä. Päätän opinnäytetyöni pohdinnalla.

Opinnäytetyö on tutkimuksellinen, eli sen tarkoituksena on tuottaa tietoa. Tutkimusmenetelmänä käytän pöytäkirjatutkimusta, sillä yrityssaneerauksista löytyy paljon erilaisia valmiita materiaaleja, kuten kirjallisuutta ja internetistä löytyy myös paljon tietoa, niin koronaviruksen aiheuttamasta taloudellisesta taantumasta kuin myös yrityssaneerauksista. Yrityksiin liittyvää tietoa löytyy myös paljon internetistä esimerkiksi, miten COVID-19 pandemia on vaikuttanut yritysten taloudelliseen asemaan vuonna 2020. Tutkimus perustuu kvalitatiiviseen eli laadulliseen tutkimukseen, mutta tutkimuksessa hyödynnetään myös kvantitatiivista eli määrällistä tutkimusmenetelmää eri tilastojen vertailussa (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2004, 137–168).

Dokumenteista on hyvä kerätä tietoa, sillä ne ovat yritysten tai organisaatioiden jo valmiiksi julkaisemia tilastoja ja asiakirjoja. Näistä dokumenteista pystytään hyvin tekemään sekundaarianalyysyjä. (Hirsjärvi ym. 2004, 178.) Tämä on hyvä tapa oppia myös analysoimaan ja tulkitsemaan valmista aineistoa perusteellisesti. Käytän myös lainoppia yhtenä metodina opinnäytetyössäni. Lainopin avulla voidaan tulkita ja systematisoida jo voimassa olevia oikeudellisia sääntöjä. Kun halutaan hahmottaa oikeudellisten järjestelyiden kokonaiskuvaa ja niiden suhdetta toisiinsa, voidaan apuna käyttää systemointia. (Siltala 2001, 15.) Oikeuslähteet voidaan jakaa kolmeen eri ryhmään niiden vaikuttavuuden mukaan:

- 1) Vahvasti velvoittavat, laki ja maan tapa.
- 2) Heikosti velvoittavat, säädösten valmisteluaineisto eli lain säätäjän tarkoitus.
- 3) Sallitut oikeuslähteet, oikeustiede.

(Tolonen 2003, 22–27.)

Laadullista aineistoa voidaan kerätä myös sähköpostihaastelun avulla. Tässä haastattelumuodossa sovelletaan teemahaastattelua, sillä kysymyksillä on jokin teema, joihin pyritään saamaan vastauksia. Kysymykset ovat myös laajoja

ja niihin vastaaminen on vapaamuotoista. Tyypillistä teemahaastattelulle on pitkän aikaväli vuorovaikutus, ja sähköpostikierroksia toteutetaan useita, mahdollisten lisäkysymysten varalta. Sähköpostihaastattelussa haastattelukierroksia ei ole kuin vain yksi eli kysymyksiin vastataan kertaluontoisesti ja näin ollen sähköpostihaastattelussa ei edetä teemahaastattelun sääntöjä noudattaen, vaan sitä soveltaen. (Kananen 2015, 86–87.)

2 YRITYSSANEERAUS

1990-luvun alussa ryhdyttiin säätämään lakia yrityssaneerauksesta, sillä Suomi oli tuolloin syvässä taloudellisessa lamassa. Yrityssaneerauslain tarkoituksena on auttaa perustoiminnoiltaan kannattavia yrityksiä, jotka pystyisivät talouskriisin jälkeen jatkamaan kannattavaa liiketoimintaansa. Suomessa on tullut vireille keskimäärin 500 yrityssaneeraushakemusta viime vuosien aikana. (Linna 2019, 289.) Tämä on paljon verrattuna siihen, että vain yhdeksän käräjäoikeutta käsittelee yrityssaneerauksiin liittyviä asioita.

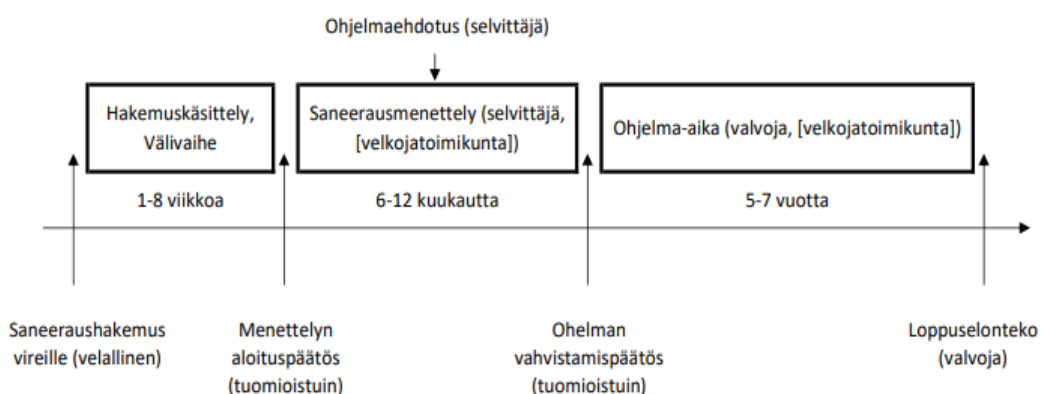
Saneerausmenettelyyn voi hakeutua yksityinen elinkeinoharjoittaja, avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta, asunto-osakeyhtiö tai taloudellista toimintaa harjoittava yhdistys tai säätiö. Elinkeinoharjoittajalla tarkoitetaan tässä laissa myös luonnollisen henkilön velkoja, joka on yksityinen elinkeinoharjoittaja (ammatin-, maatalouden- tai kalastuksen harjoittaja). Saneerausmenettelyyn ei kuitenkaan voi hakeutua, jos kohteena on esimerkiksi vakuutus- tai eläkelaitos tai selvitystilassa oleva yhtiö, osuuskunta tai säätiö. (YSL 2§.)

2.1 Saneerausmenettely

Yksityinen elinkeinoharjoittaja voi yksin tehdä päätöksen saneerausmenettelyyn hakeutumisesta. Avoimessa yhtiössä ja kommandiittiyhtiössä vaaditaan kaikkien vastuunalaisten yhtiömiesten suostumus saneeraushakemuksen

tekemiseen. Tämä säädös koskee myös henkilökohtaisesti vastuunalaista yhtiömiestä. Osakeyhtiössä päätös saneeraushakemuksen tekemisestä kuuluu yhtiökokoukselle. Osakeyhtiön hallituskin voi tehdä hakemuksen, jos asia on kiireellinen, mutta yhtiökokous tarvitaan silti koolle tekemään päätös hakemuksen jatkamisesta. Osuuskunnassa päätös saneerausmenettelyyn hakeutumisesta tehdään osuuskunnan kokouksessa. Tässäkin tapauksessa osuuskunnan hallitus voi tehdä päätöksen hakemuksesta, jos se on kiireellinen, mutta osuuskunnan kokous tekee lopullisen päätöksen hakemuksen jatkamisesta. (Pinomaa 2009, 17–18.)

Yrityksen maksukyvyttömyys on keskeinen käsite yrityssaneerauslaissa eli velallinen on kykenemätön maksamaan velkojaan tilapäisesti niiden erääntyessä. Maksukyvyttömyys tai uhkaava maksukyvyttömyys on edellytys saneerausmenettelyn aloittamiselle. Ennenaikaisia ja turhia velkojen hakemuksia pyritään estämään sillä, että uhkaavan maksukyvyttömyyden nojalla hakeutuvien velallisten saneerausmenettely voidaan aloittaa vain huomattavan taloudellisen edun turvaamiseksi. Joskus menettely voidaan jo aloittaa, vaikka maksukyvyttömyyttä tai uhkaavaa maksukyvyttömyyttä ei ole todettu. Tällöin velkojen tulee olla samaa mieltä velallisen kanssa. Tässä tapauksessa kahden velkojan yhteenlasketut saatavat ovat vähintään viidenneksen yrityksen veloista. Velkojat voivat joko yhdessä velallisen kanssa tehdä hakemuksen tai puoltavat hakemusta. (Linna 2019, 293.)

Kuvio 1. Saneerauksen vaiheistus (Laakso, Laitinen & Vento 2010, 149)

Kuviossa 1. havainnollistetaan saneerauksen eri vaiheita ja kuinka kauan jokaisessa vaiheessa menee aikaa. Kun yritys päättää hakeutua saneeraukseen, sen ensimmäinen vaihe on saneeraushakemuksen vireillepano. Saneeraushakemuksen saavuttua oman tuomiopiirin käräjäoikeudelle, alkaa sen käsittely, mikä kestää yhdestä kahdeksaan viikkoa. Jos hakemus hylätään, keskeytyy saneerauksen eteneminen. Tuomioistuimen hyväksyessä hakemuksen, aloittaa yritys saneerausmenettelyn. Tämä kestää noin 6–12 kuukautta. Saneerausmenettely päättyy yleensä saneerausohjelmavahvistamiseen, mutta joskus se voi päättyä ilman ohjelman vahvistamista ja menettely keskeytetään. Yleisin syy tälle on, että yrityksellä ei ole edellytyksiä toteuttamiskelpoiseen ohjelmaan. Ohjelman vahvistamispäätöksen jälkeen alkaa ohjelman suorittaminen, mikä kestää kaikkein pisimpään eli viidestä vuodesta jopa seitsemään vuoteen. Onnistuessaan ohjelman suorittaminen päättyy loppuselontekoon ja epäonnistuessa se raukeaa, yleensä konkurssiin asettamisen takia. (Laakso, Laitinen & Vento 2010, 148–149.)

2.2 Edellytykset ja esteet saneeraukselle

Kun tuomioistuin saa yrityssaneeraushakemuksen, ryhtyy se tutkimaan yrityssaneerauksen edellytyksiä viran puolesta eli omasta aloitteestaan. Aloittamisperusteesta on siis saatava riittävä selvitys, jotta menettelyyn voidaan ryhtyä. (Koulu & Lindfors 2010, 97.) Hakemukseen tulee liittää asiakirjoja, joissa on esitetty tarvittavat selvitykset, kuten esimerkiksi kaupparekisteriote, tilinpää-töstiedot, omistusosuudet ja luettelo velkojista. Näistä asiakirjoista on säädetty annetuissa asetuksissa, yrityksen saneeraukseen liittyen ja kaikki asetuksessa mainitut asiakirjat tulee liittää hakemukseen, riippumatta siitä onko velallinen itse tehnyt hakemuksen vai velkoja (Pinomaa 2009, 41.) Hakemus voidaan hylätä, jos tarvittavaa selvitystä ei esitetä tai sitä saada kenenkään toimesta esimerkiksi tuomioistuimelta tai velalliselta. Joskus myös laissa on säädetty este menettelyn aloittamiseen ja tämä voi olla yksi syy hakemuksen hylkäämiseen. (Koulu & Lindfors 2010, 97.)

Saneerausmenettelyn esteenä voi olla seuraavanlaiset seikat:

- 1) Velallisen maksukyvyttömyys ei ole vain ohimenevää ja toimintaa ei voida parantaa muuta kuin lyhytaikaisesti;
- 2) Velallisen varat eivät riitä kustannusten kattamiseen, eikä kukaan velkojistakaan ota niitä vastuulleen;
- 3) Velallinen ei pysty maksamaan niin sanottuja uusia velkojaan, jotka syntyvät menettelyn alkamisen jälkeen;
- 4) Hakemuksen pääasiallisena tavoitteena estää perintätoimet;
- 5) Saneerausohjelman aikaansaamiselle tai vahvistamiselle ei ole edellytyksiä;
- 6) Oleellisesti puutteellinen tai virheellinen kirjanpito, eikä sitä saada vaikeuksista kuntoon.

(Linna 2019, 293–294.)

Saneerausmenettelyn esteenä voi olla, jos velallinen on toiminnassaan tehnyt rikoksen tai kirjanpitorikoksen, myös velallisen ollessa syytteessä tai epäiltynä tällaisesta teosta, voivat nämä olla este menetellylle. Esteperusteena voi myös olla, jos velallinen on rikkonut liiketoimintakieltoa taikka on harjoittanut toimintaa, jonka perusteella velallinen voitaisiin määrätä liiketoimintakieltoon. (Linna 2019, 294.)

3 SANEERAUSOHJELMA

Saneerausmenettelyssä tuomioistuin nimeää selvittäjän, jonka tehtävänä on valvoa velkojien etua, laatia selvitys varallisuustilanteesta, tehdä vaateita takaisinsaannista ja laatia saneerausohjelmaehdotus. Selvittäjiä voi olla

useampi, jos se koetaan tarpeelliseksi tehtävien laajuuden ja tarvittavan asiantuntemuksen vuoksi. (YSL 8 §.)

Ehdotuksessa täytyy ottaa huomioon velkoja koskevat järjestelyt ja toimenpiteet, joiden avulla kyetään aikaansaamaan pitkäaikaisia toimintaedellytyksiä yritykselle. Nämä seikat huomioon ottaen pyritään järjestämään saneerausohjelma niin, että yritys pystyisi ohjelman päättyessä jatkamaan toimintaansa kannattavasti. Saneerausohjelma jakautuu kahteen osaan; selvitysosa ja toimenpideoosa. Selvitysosa sisältää tarkat tiedot velallisen taloudellisesta asemasta, saneerausmenettelyn alkamisen jälkeiset tapahtumat ja paljon muuta tietoa, jonka pohjalta muodostetaan toimenpideoosa. Toimenpideosassa tulee ilmetä esimerkiksi toiminnan jatkuvuus ja sen laajuus, henkilöstöä koskevat järjestelyt ja varallisuuden realisointi. (HE 182/1992 42–43.)

3.1 Ehdotuksen laatiminen

Kun tuomioistuin on määrännyt selvittäjän, tulee hänen laatia ehdotus saneerausohjelmasta. Selvittäjän on toimitettava ehdotus tuomioistuimelle määräajassa, neljän kuukauden sisällä. (YSL 40 §.) Määräaika voidaan pidentää, jos tapaus koetaan laajana tai vaikeana ja neljä kuukautta ei vain yksinkertaisesti riitä. Vastaavasti määräaika voidaan asettaa lyhyemmäksi, jos oletetaan, ettei ohjelman laatimiseen tarvitse neljää kuukautta. Jos määräaika halutaan pidentää ehdotuksen laatimiselle, täytyy tälle olla jokin perusteltu syy, jolloin tuomioistuin päättää, onko määräajan pidentämiselle tarvetta. (Pinomaa 2009, 147.)

Saneerausohjelmaehdotuksen voi myös esittää joku muu oikeutettu henkilö, kuin selvittäjä. Oikeutetulla henkilöllä on valtuus saada selvittäjältä tiedot laatimastaan selvityksestä, jotta oikeutettu henkilö voi valmistaa saneerausohjelmaehdotuksen tuomioistuimelle. Kyseiset henkilöt, jotka ovat oikeutettuja ohjelmaehdotuksen esittämiseen ovat:

- 1) Velallinen;

- 2) Velallisen veloista henkilökohtaisesti vastuussa olevat;
 - 3) Henkilöt, jotka omistavat vähintään viidennesosan kaikista yhtiön osakkeista tai osuuksista;
 - 4) Vakuusvelkoja, joiden velkasaatavat ovat vähintään viidennesosan kaikkien vakuusvelkojen velkasaatavista;
 - 5) Velkojat, joiden velkasaatavat ovat vähintään viidesosa kaikkien velkojien velkasaatavista, mutta vakuusvelkoja ei lasketa mukaan.
- (YSL 47/1993, 40 §.)

3.2 Selvitykset

Saneerausohjelmaan on sisällytettävä yrityssaneerauslaissa (YSL 41 §) säädetty selvityserittely:

- 1) Velallisen veloista, varoista ja sitoumuksista sekä velkojen vakuuksista;
- 2) Menettelyn alkamisen jälkeisestä toiminnasta ja sen tuloksesta;
- 3) Menettelyn alkamisen jälkeisistä muutoksista yrityksessä tai muissa toimintaedellytyksissä;
- 4) Menettelyn alkamisen jälkeen otetuista luotoista, niiden vakuuksista ja tehdyistä sitoumuksista;
- 5) Velkojien ja velallisten välisistä läheisyysuhteista, kuten sukulaisuussuhde tai puoliso;

- 6) Velalliseen liittyviä rangaistavia tekoja koskevat toimenpiteet, takaisin-saantiin liittyvät toimenpiteet tai toimintaan kohdistuneet tarkastuksen tulokset;
- 7) Velkojien aseman, velallisen taloudellinen asema ja toimintaedellytykset ilman ohjelmaa ja ohjelman avulla;
- 8) Tiedonanto- ja myötävaikutusvelvollisuuden täyttäminen;
- 9) Muut seikat, joilla merkitystä saneerausohjelman kannalta ja sen toteut-tamisedellytysten arvioimisessa.

3.3 Toimenpiteet ja järjestely

Yrityssaneerauslaki (YSL 41 §) vaatii, että ohjelmassa yksilöidään ne toimenpiteet ja järjestelyt, joita käytetään yritystoiminnan tervehdyttämiseksi. Ohjelmassa pitää myös käydä ilmi velallisen ja velkojan asemaa koskevat toimenpiteet ja järjestelyt.

Toimenpideoasa voidaan jakaa kahteen eri osaan, rahoituksen uudelleenjärjestelyyn syventyviin toimiin eli passiivisiin ja liiketoiminnan uudelleenjärjestelyyn syventyviin toimiin eli aktiivisiin (Koulu 2007, 187). Ohjelman tulee myös sisältää määräykset suoritettavista vastikkeista velalliselle, yhtiömiehelle, osakkeenomistajalle tai näiden läheiselle heidän työsuorituksensa perusteella (YSL 42 §). Ohjelman painopiste tulisi pääsääntöisesti olla yrityksen ja sen toiminnan uudelleenjärjestämisessä, sillä aktiivisella tervehdystoimella saadaan elvytettyä yritystoimintaa (Koulu 2007, 184). Aktiivisessa osassa pystytään tekemään päätöksiä velallisyhtiön toiminnan jatkamisen laajuudesta, organisaa-tiossa tapahtuvista muutoksista, yhtiömuodon tai yhtiöjärjestyksen muutoksesta. Toimintaa voidaan elvyttää esimerkiksi fuusioilla. (Koulu & Lindfors 2010, 119.) Passiivinen osa pitää sisällään rahoituksen uudelleenjärjestelyn. Tähän kuuluu muun muassa velallisen varojen muuttaminen rahaksi tai niiden

luovuttaminen ja saneerausvelkojen järjestelyistä sekä lisäsuoritusvelvollisuudesta. (YSL 42 §.)

Saneerausohjelmissa on yleensä nimetty kolme keinoa, joilla pyritään tervehdyttämään toimintaa. Vuonna 2000 suosituimmat toimenpiteet olivat kustannusten leikkaus, tuotannon tehostaminen ja markkinointiin panostaminen. Harvinaisin toimenpide on yritysjohton vaihtaminen. (Laakso, Laitinen & Vento 2010, 184.) Kustannusten leikkaus on vieläkin suosituin toimenpide ja sen voi huomata esimerkiksi henkilöstön vähentämisenä tai aukiolojen lyhentämisenä. Se ei ole kuitenkaan ole aina parhain mahdollinen tapa. Yleensä yritykset aloittavat kustannusten leikkaamisella, kun tarvitaan nopeasti lisätä kassavirtaa. Saneerauksessa olevan yrityksen on siis vaikea leikata enää kustannuksia, kun yritys on jo pyrkinyt käyttämään tämän toimenpiteen tilanteensa pelastamiseksi, ennen saneeraukseen hakeutumista. (Castrogiovanni & Bruton 2000, 26.)

Tärkein järjestely saneerausohjelman vahvistamisen jälkeen on, että velalliselle vahvistetaan maksuvelvollisuudet eli saneerausveloille pystytään määräämään takaisinmaksuaika ja korko. Ohjelma päättyy siihen, kun määritellyt maksuvelvollisuudet on suoritettu. Joskus maksuohjelmassa saatetaan myös leikata velkojen pääomaa. Myös ohjelman aikana yrityksen tulos saattaa parantua huomattavasti, jolloin kiinteiden vähimmäisvelvoitteiden lisäksi yrityksen tulee maksaa velkojilleen lisää. (Laakso ym. 2010, 188–189.)

3.4 Velkajärjestelyn ja saneerausohjelman raukeaminen

Velkojan vaatimuksesta tuomioistuimien voi määrätä saneerausohjelman mukaisen, kyseistä velkojaa koskevan velkajärjestelyn raukeamisesta. Tämä tapahtuu silloin, jos velallinen on laiminlyönyt velvollisuutensa, mitkä ovat vahvistettu saneerausohjelmassa, eikä velallinen ole täyttänyt tätä velvollisuutta velkojan asettaman kohtuullisen lisääjän kuluessa. Jotta ohjelma velkajärjestely raukeaa kokonaan, sen edellytyksenä on, että velkojan laiminlyönti pystytään todentamaan ja velkoja on myös antanut riittävästi lisääikää velalliselle

laiminlyönnin korjaamiseen. Kun nämä edellytykset täyttyvät, tuomioistuin määrää raukeamisesta siltä osin, jota laiminlyönti ja velkajärjestyksen raukeamisvaatimus koskevat. (Pinomaa 2009, 192.)

Saneerausohjelman velkajärjestelyssä on myös määrätty varojenjakokiellosta, eli velkojien oikeutta suoritukseen saataviensa pääomasta on rajoitettu. Tämä tarkoittaa siis velallinen ei saa jakaa ohjelman vahvistamisen ja päättymisen välisenä aikana omistajille varoja. (YSL 58 §.) Jos näin käy, ja yritys on rikkonut varojenjakokielloa, voidaan velkajärjestely määrätä raukeamaan. Valvoja tai velkoja, oman velkasaatavansa osalta, voi tässä tapauksessa vaatia velkajärjestelyn raukeamista. Jos varat palautetaan tai niiden arvo korvataan, voi tuomioistuin jättää raukeamisvaatimuksen hyväksymättä. (Pinomaa 2009,192.)

Vaikka velkojan osalta velkajärjestely raukeaa, on hänellä silti samanlainen oikeus saada suoritus kuin jos saneerausohjelmaa ei olisi vahvistettu. Ainoana erona on se, ettei velallisen tarvitse maksaa velalle viivästyskorkoa, kun velkajärjestely on voimassa oleva, mutta tuomioistuin voi erityisistä määrätä toisin. (YSL 65 §.)

Saneerausohjelman raukeaminen on vakavampi tapaus ja tuomioistuin voi määrätä ohjelman raukeamisesta kahdesta syystä:

- 1) Ohjelman vahvistamisen jälkeen tulee esiin seikkoja, mitkä olisivat olleet esteenä vahvistamiselle. Esimerkkinä esteestä voi olla, että velallinen on syyllistynyt talousrikokseen tai kirjanpidossa on puutteita tai virheitä.
- 2) Velallinen on suosinut jotakin velkojaa ohjelman aikana, eikä rikkomus ole ollut vähäinen.

(HE 152/2006, 6–7.)

Jos saneerausohjelma määrätään rauenneeksi, on velkojalla silti sama oikeus velkojen takaisinmaksuun kuin jos ohjelmaa ei olisi vahvistettu. (Linna 2019, 299.)

4 MÄÄRÄAIKAINEN KUSTANNUSTUKI JA VÄLIAIKAINEN MUUTOS KONKURSSILAKIIN

Kesäkuussa hallitus esitti eduskunnalle lakiehdotuksen koskien määräaikaista kustannustukea Suomessa toimiville yrityksille. Kustannustuen tavoitteena on auttaa yrityksiä ja niiden liiketoimintaa, sillä COVID-19 pandemia on aiheuttanut monille yrityksille liikevaihdon menetyksiä, lomautuksia ja jopa henkilökunnan irtisanomisia. Tuki on pääsääntöisesti tarkoitettu kiinteiden kulujen, esimerkiksi vuokrien ja henkilöstöön liittyvien kustannusten huolehtimiseen. (HE 91/2020.)

Vesa Vihriälä esitti työryhmänsä kanssa mallin, jonka avulla pystytään laskemaan kustannustuen määrä kahdelle kuukaudelle. Kuvio 2. on auttamassa hahmottamaan kyseistä mallia. Liikevaihdon vertailulla tarkoitetaan viime vuoden myynnin keskiarvoa maaliskesäkuun ajalta ja toteutuneella liikevaihdolla tarkoitetaan tämän vuoden huhtikuun ja toukokuun myynnin keskiarvoa. Myynnin alenemisen omavastuu on 30 % (y), tämä vähennetään saadusta liikevaihdon laskusta. Mikäli yrityksen liikevaihto on laskenut 30 % tai enemmän ja lakiin perustuvat edellytykset täyttyvät, voi yritys saada kustannustukea. Yrityksen tulee ilmoittaa kaikki kiinteät kustannukset ja tulorekisterin mukaiset palkat seuraavalta kahdelta tukikuukaudelta. (HE 91/2020.)

$$\text{tuki} = \left(\frac{\text{liikevaihto (vertailu)} - \text{liikevaihto (toteutunut)}}{\text{liikevaihto (vertailu)}} - y \right) \times (\text{kiinteät kustannukset} + \text{palkat})$$

Kuvio 2. Kustannustuen laskennassa käytetty malli (HE 91/2020)

Laki määräaikaisesta kustannustuesta (Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta § 14) astui voimaan ensimmäinen heinäkuuta 2020 ja sen on määrä

päätyä 31. joulukuuta 2020. Hallituksen esityksessä (91/2020, § 1) linjattiin, että tuki olisi kaikkien yritysten saatavilla toimialasta riippumatta. Myös yhdistyksillä ja säätiöillä olisi mahdollista hakea tukea, jos he harjoittavat liiketoimintaa.

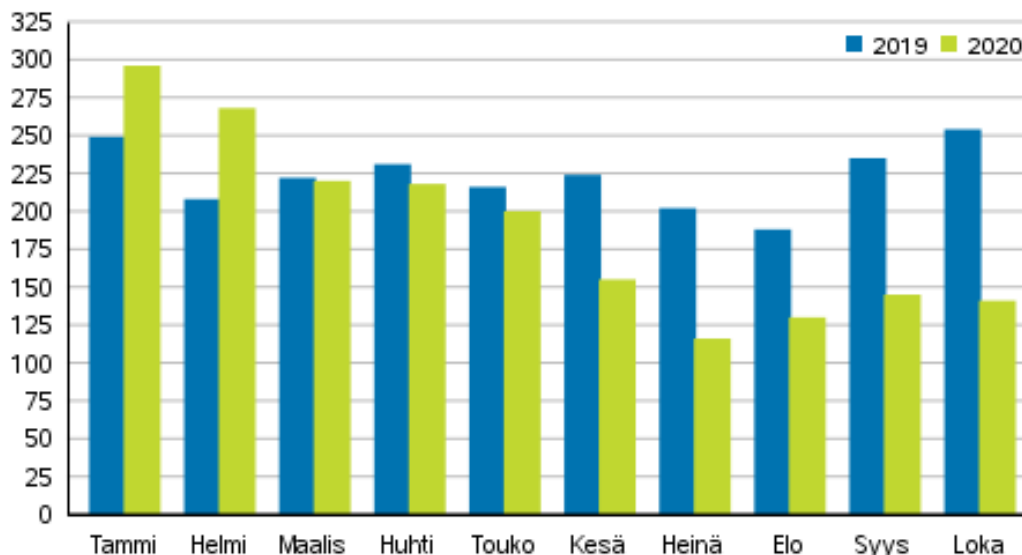
Nyt jo voimaan astunutta lakia ei kuitenkaan sovelleta yritystoimintaan, joka toimii kalataloudessa, vesiviljelyalalla taikka maatalouden alkutuotannossa. Lakia voidaan kuitenkin soveltaa maataloustuotteiden kaupanalaan ja jalostukseen. (Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta § 1.)

Valtiokonttori myöntää kustannustukea yrityksille huhtikuun ensimmäisen päivän ja toukokuun viimeisen päivän väliseltä ajalta. Edellytykset myönteiselle kustannustuki päätökselle on se, että yrityksen päätoimiala on kuulunut tuen piiriin 1. huhtikuuta 2020. Myös yrityksen keskimääräinen kuukausikohtainen liikevaihto tulee olla huhtikuulta tai tukikaudelta keskimäärin yli 30 prosenttia pienempi verrattuna edellisvuoden keskimääräiseen liikevaihtoon saman ajan-kohtana. Maksamattomat verot, jotka ovat perittävänä ulosotossa tai verotusta koskeva ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönti ovat este tuen saamiselle. (HE 91/2020.)

Myös konkurssilain 2 luvun 3 §:n tehtiin väliaikainen muutos toukokuun ensimmäisestä päivästä lokakuun viimeiseen päivään asti. Lakia muutettiin siten, ettei velkoja pysty hakemuksellaan asettamaan velallista konkurssiin. Tällä pyritään estämään niin sanotut turhat konkurssihakemukset, sillä monet yritykset kärsivät taloudellisesta ahdingosta koronaviruspandemian takia. Velallista ei siis voida olettaa maksukyvyttömäksi sillä perusteella, että hän ei ole maksanut erääntynyttä, velkojalle kuuluvaa saatavaa viikon kuluessa maksuehdotuksesta. (Oikeusministeriön www-sivut 2020.)

Moni Suomessa toimivan yrityksen toiminta on taloudellisesti kannattavaa, mutta esimerkiksi ravintoloiden sulkemiset alkukevästä ja nyt loppuvuodesta tulleet säännökset asiakasmäärien pienentämisestä, ovat aiheuttaneet kassavirtojen laskemista. Myös hyvänä esimerkkinä voidaan pitää erilaisia matkoja järjestävät yritykset Lapissa. Turistit tuovat suurimman osan tuloista, mutta

matkustusrajoitukset ovat vähentäneet turistien määrää Lapissa huomattavasti. Kun liikevaihto laskee, rahaa ei tule samanlailla kuin ennen ja tämä vaikeuttaa pakollisista kustannuksista selviytymistä, kuten vuokra- ja palkkakuiluista.

Kuvio 3. Vireille pannut konkurssit tammi–lokakuussa 2019–2020 (Tilastokeskus 2020)

Kuviossa 3. tarkastelemme vireille pantuja konkurssseja, tammi-lokakuussa vuonna 2020 ja vertailuvuonna 2019. Voimme huomata, että alkuvuodesta konkurssien määrä oli suurempi tai samalla tasolla edellisvuoteen verrattuna. Toukokuussa väliaikainen muutos konkurssilain 2 lukuun 3 §:n astui voimaan ja tämä johti siihen, että vireille pantujen konkurssien määrä tippui huomattavasti, sillä velkojat eivät enää voineet hakemuksillaan asettaa velallista konkurssiin. Kesäkuussa konkurssien määrä laski melkein yksikolmasosan verrattaessa vuoteen 2019. Heinäkuussa voimaan astui laki määräaikaisesta kustannuksesta (508/2020), mikä on helpottanut yrityksiä kiinteiden kustannusten ja muiden kulujen hoitamisesta. Elo-lokakuussa konkurssien määrä on lähentynyt nousemaan hieman, mutta silti pysynyt maltillisena.

Konkurssien määrä väheni kaikilla päätoimialoilla, joita ovat maa-, metsä- ja kalatalous, teollisuus ja kaivostoiminta, rakentaminen, kauppa, kuljetus ja varastointi, majoitus- ja ravitsemistoiminta, muut palvelut ja tuntemattomat toimialat. Eniten konkurssien määrät vähenivät rakentamisen toimialalla,

verrattaessa lukumääräisesti, mikä on noin 18,9 % vähemmän edellisvuoteen verrattuna (Tilastokeskus www-sivut 2020). Toiseksi vähiten konkurssiin ha- keutuivat kaupan päätoimialalla toimivat yritykset, 17,4 % vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Taulukko 1. Konkurssiin haetut yritykset ja niiden henkilökunnan määrä toimialan (TOL 2008) mukaan tammi-lokakuussa 2020 ja 2019 (Tilastokeskus www-sivut 2020)

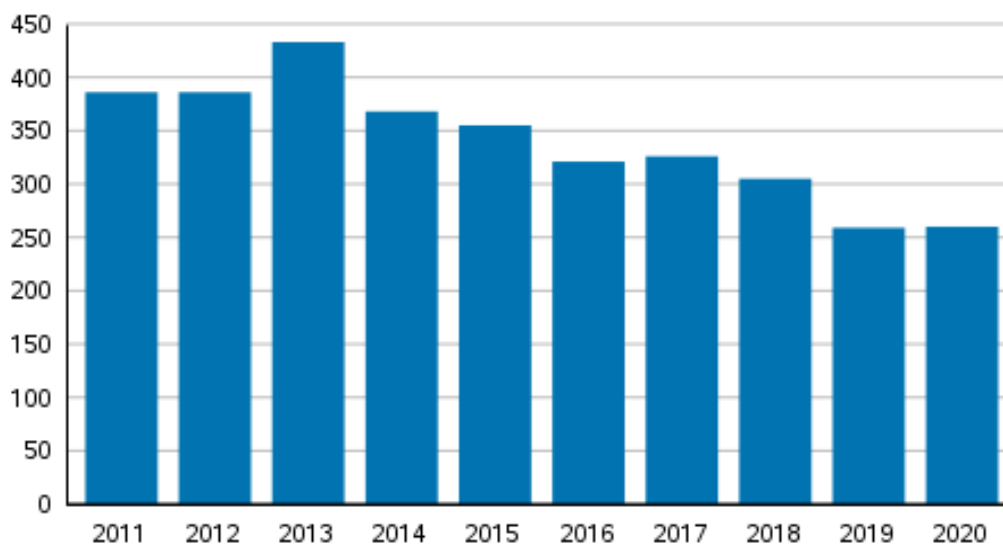
Toimiala	Konkurssit tammi-lokakuussa 2020	Konkurssit tammi-lokakuussa 2019	Henkilökunnan määrä tammi-lokakuussa 2020	Henkilökunnan määrä tammi-lokakuussa 2019
Maa-, metsä- ja kalatalous	53	69	99	144
Teollisuus ja kaivostoiminta	173	196	848	1 472
Rakentaminen	366	451	2 015	3 011
Kauppa	336	407	1 061	1 412
Kuljetus ja varastointi	125	169	875	692
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	198	236	1 152	1 128
Muut palvelut	621	681	3 706	2 533
Toimiala tuntematon	14	20	14	20
YHTEENSÄ	1 886	2 229	9 770	10 412

5 MINKÄ ALAN YRITYKSET OVAT HAKEUTUNEET YRITYSSA- NEERAUKSEEN

Suomen Pankin mukaan Suomen talouden on ennustettu vajoavan taantu- maan vuonna 2020. Koronaviruspandemia on pysäyttänyt maailmantalouden kasvun ja tämän vaikutukset tulevat näkymään merkittävästi myös Suomen taloudessa. Vielä maaliskuussa pandemian ennustettiin jäävän

lyhytaikaiseksi, mikä tarkoitti sitä, että talouden pitäisi alkaa kohentua vuoden 2020 loppupuolella. Jos kuitenkin pandemiaa ei saada taltutettua, eikä yritysten rahoitustarpeita pystytä onnistuneesti turvaamaan, voi tästä seurata monien yritysten konkurssit ja työttömyyden lisääntyminen. (Suomen talous taantumaan... 2020.)

Koronavirusta ei kuitenkaan saatu kuriin ja kesäkuussa Suomen Pankki julkaisi artikkelin, jossa Suomen bruttokansantuotteen ennustetaan laskevan vuonna 2020 seitsemällä prosentilla. Yksityinen kulutus vähenee työttömyyden pelossa, investointeja varjostaa epävarmuus ja pelko viruksen leviämisestä aiheuttaa negatiiviset vaikutukset ulkomaankaupalle. (Suomen talous supistuu... 2020.)

Kuvio 4. Vireille pantut yrityssaneeraukset tammi–syyskuussa 2011–2020 (Tilastokeskus www-sivut 2020)

Tammi-syyskuun aikana on pantu vireille 260 yrityssaneerausta, mikä on 0,4 prosenttia enemmän kuin samana ajankohtana, verrattuna edellisvuoteen. (Tilastokeskus www-sivut 2020.) Tässä kohtaa saneeraukseen hakeutuneissa yrityksien määrässä ei ole suuria eroja verrattuna viime vuoteen, mutta tämäkin voi vielä muuttua loppuvuoteen mennessä. Helpotusta yrityksille on myös tuonut Eduskunnan päättämästä laista yritysten määräaikaisesta

kustannustuesta (508/2020), minkä tarkoituksena on auttaa yrityksiä, joidenka liikevaihto on pudonnut huomattavasti COVID-19 pandemian takia.

Taulukko 2. Yrityssaneeraukseen haetut yritykset ja niiden henkilökunnan määrä toimialan (TOL 2008) mukaan tammi-syyskuussa 2020 ja 2019 (Tilastokeskus www-sivut 2020)

Toimiala	Yrityssaneeraukset tammi-syyskuussa 2020	Yrityssaneeraukset tammi-syyskuussa 2019	Henkilökunnan määrä tammi-syyskuussa 2020	Henkilökunnan määrä tammi-syyskuussa 2019
Maa-, metsä- ja kalatalous	13	9	149	22
Teollisuus ja kaivostoiminta	38	35	615	615
Rakentaminen	51	61	544	600
Kauppa	29	44	1 555	296
Kuljetus ja varastointi	33	28	272	142
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	22	25	262	144
Muut palvelut	74	55	2 497	356
Toimiala tuntematon	-	2	-	2
YHTEENSÄ	260	259	5 894	2 177

Taulukosta 2. näemme, miten eri toimialojen yrityssaneerausten määrä kasvoi edellisvuoteen verrattuna. Eniten tammi-syyskuun aikana yrityssaneeraukseen hakeutuneet ovat muut palvelut toimialalta. Muut palvelut sisältävät muun muassa informaatio- ja viestintäpalvelut, rahoitus- ja vakuutustoiminnan, kiinteistöalan toiminnan, ammatillisen, tieteellisen ja teknisen toiminnan, hallinto- ja tukipalvelut, koulutuspalvelut, terveys- ja sosiaalipalvelut sekä taide-, viihde- ja virkistystoiminnan (Tilastokeskus www-sivut 2020). Rakennus- ja kaupanalalla saneerausten määrä on laskenut viime vuoteen verrattuna.

Voimme tästä päätellä ainakin sen, että kaikkeen taide-, viihde- ja virkistysliiketoimintaan vaikutti negatiivisesti ensimmäinen koronavirusaalto, joka pysäytti koko Suomen. Kaikki museot, elokuvateatterit ja liikuntahallit joutuivat sulkemaan ovensa muutamaksi kuukaudeksi, mikä vaikutti näiden yritysten liiketoimintaan ja kassavirtoihin. Museoviraston ja Suomen museoliiton tekemässä kyselyssä koronatilanteen vaikutuksista museoihin, he arvioivat, että

koronavirus vie 5–7 miljoonaa euroa tuotoista (Koronakriisi uhkaa museoiden... 2020). Kaupanalaan pandemia ei ole vaikuttanut, sillä suurin osa kaupanalalla toimivista yrityksistä hyödyntävät verkkokauppaa. Verkkokaupasta ostaminen on yleistynyt koronaviruksen myötä, vuoden toisella neljänneksellä verkkokaupoista tilattiin 75 prosenttia enemmän edellisvuoteen verrattuna (Juvonen 2020).

Helsingin Sanomat (Muhonen 2020) kokosi listan suomalaisille tutuista yrityksistä, jotka ovat joutuneet hakeutumaan yrityssaneeraukseen tai konkurssiin, COVID-19 pandemian ja rajoitusten takia. Tunnetuin suomalainen yritys tällä listalla on Stockmann, joka on jo pitkään ollut taloudellisissa vaikeuksissa. Kassavirtojen romahtaminen koronaviruksen takia ja valtion asettamat rajoitukset pakottivat Stockmannin hakeutumaan saneerausmenettelyyn. Saneerausmenettelyyn on hakeutunut myös Suomen suurin yksityinen päiväkotiketju Touhula. Kyseinen yritys on myös ollut jo pitkään taloudellisissa vaikeuksissa johtuen alhaisista lapsimääristä ja kohonneista kuluista, mutta koronavirus toi mukanaan lisäongelmia.

5.1 Stockmann

Tavaratalo Stockmann jätti saneerausmenettelyn aloittamista koskevan hakuksen Helsingin käräjäoikeudelle 6.4.2020. Stockmann otti ison kolahduksen myytyään Herkku-ruokaosastonsa S-ryhmälle noin kaksi vuotta sitten. Tämä johti siihen, että asiakasmäärät vähentyivät huomattavasti muilla tavaratalon osastoilla. Stockmannin selvittäjäksi määrättiin asianajaja Jyrki Tähtinen. Tähtinen julkaisi 17.8.2020 selvityksen Stockmannin taloudellisesta tilasta sekä sen taloudellisesta asemasta ja sen odotettavissa olevista kehitykseen vaikuttavista seikoista. Selvityksestä käy myös ilmi, että osa Stockmannin tavarataloista alivuokrasi Herkkujen tilat halvemmalla S-ryhmälle, kuin mitä he itse maksoivat tiloista vuokraa. Vuokrasuhde S-ryhmän kanssa oli epäedullinen. (Lassila 2020.)

Stockmann tunnetaan laadukkaista tuotteistaan ja kalliista merkeistään, tämä on myös ollut heidän menestyksensä perusta. Yhtiö päätti kuitenkin vuonna 2007 ostaa vaatekauppaketju Lindexin 867 miljoonalla eurolla, mikä aiheutti suuret velat. (Lassila 2020.) Vaikka Lindex ei ole tunnettu ylellisistä vaatteistaan, on se auttanut pandemian aikana Stockmannia sen ahdingossa. Heinä-syyskuun ajalta konsernin liiketulos oli melkein 14 miljoonaa euroa voitolla, mutta tämä oli Lindexin ansiosta, joka on pystynyt pitämään liikevaihtonsa melkein samoissa luvuissa edellisvuoteen verrattuna, verkkokaupan kasvattamisen avulla. Stockmannin tavaratalokauppa taas tuotti heinä-syyskuussa tappiota 7,5 miljoonaa euro. (Lassila 2020.)

Taulukko 3. Kannattavuus ja tase-laskelma (Tähtinen 2020, 17)

Tilikausi	Liikevaihto (1.000 €)	Liiketulos (1.000 €)	Tilikauden tulos (1.000 €)	Oma pääoma (1.000 €)	Taseen loppusumma (1.000 €)
1.1.-30.6.2020 (H1 / 6kk)	102 743	-30 059	2 920	403 047	1 370 359
1.4.-30.6.2020 (Q2 / 3kk)	48 783	-17 636	15 538	403 047	1 370 359
1.1.-31.3.2020 (Q1 / 3 kk)	53 960	-12 423	-12 618	387 510	1 347 955
1.1.- 31.12.2019	304 986	-23 132	-288	400 128	1 446 237
1.1.- 31.12.2018	320 790	74 297	70 889	400 416	1 439 886
1.1.- 31.12.2017	457 825	-35 555	-63 895	331 208	1 504 007

Taulukossa 3. voimme tarkastella Stockmannin tilinkausia vuosilta 2017–2019 ja kaksi ensimmäistä kvartaalia vuodesta 2020. Kuviosta näemme ensimmäisen ison notkahduksen liikevaihdossa vuonna 2018, minkä syynä on jo aiemmin mainittu Herkku-ruokaosastojen myynti S-ryhmälle. Tammi ja helmikuussa myynti 2020 oli melkein edellisvuoden tasolla, mutta laski ensimmäisen kvartaalin lopussa tuntuvasti koronaviruksen takia. Verkkokaupan myynti sen sijaan nousi 73,5 %. Suhteellinen myyntikate laski koronaviruksen takia, sillä se vaikutti saatuihin vuokratuloihin vuokralaisilta. Toisella vuosineljänneksellä koronaviruksella oli voimakas seuraus myynnin negatiiviseen kehitykseen, mutta

verkkokauppa silti jatkoi kasvuaan, 128,5 %:n kasvu edellisvuoteen verrattuna. (Tähtinen 2020, 17–18.)

Saneerausmenettelyn aloittamisen jälkeen Stockmann on ottanut toimenpiteeseen maksukiellon, kustannusten leikkauksen ja varastoihin sitoutuneen pääoman pienentämisen. Nämä toimenpiteet ovat vahvistaneet yhtiön kassaa, kuin myös Lindexin kehitys on vaikuttanut myös positiivisesti kassavaroihin. (Tähtinen 2020, 16.)

5.2 Musiikkimuseo Fame

Syyskuun lopussa musiikkimuseo Fame hakeutui yrityssaneeraukseen, alle vuosi sen avauksesta Pasilan Tripla-kauppakeskuksessa. Fame on yksityisesti rahoitettu museo, jonka 4,3 miljoonan euron budjetista lähes puolet (47 %) oli lainaa. Tämä iso lainamäärä vaikutti siihen, ettei museolla ollut mahdollista hakea lisää lainaa kulujensa kattamiseen. Ensisijainen tulonlähteenä museolle piti olla lipputulot ja koska museo on yksityisesti rahoitettu ei sillä ole ollut mahdollisuutta saada kaikkia valtion tai kaupungin takaamia tukia. Kävijöitä museossa riitti, kunnes koronapandemia iski Suomeen ja asiakkaat hävisivät. Sekään ei auttanut, että keväällä kaikki museot olivat suljettuina melkein kolme kuukautta. (Sundqvist 2020.)

Toiminta musiikkimuseo Famessa jatkuu tällä hetkellä normaalisti. Yrityssaneeraus näkyy lähinnä lyhennettyinä aukioloina ja henkilöstön määrän piene-
nemisenä. (Sundqvist 2020.) Museo on ottanut yhdeksi toimenpiteekseen kustannusten leikkauksen. Tämän avulla he pyrkivät lisäämään kassavirtaansa.

Musiikkimuseo Fame on ensimmäinen pelkästään musiikkiin keskittyvä museo Suomessa. Sen tarkoituksena on kunnioittaa suomalaista musiikkia ja sen tekijöitä teknologisia innovaatioita hyödyntäen. Museossa järjestetään myös monenlaista ohjelmaa, kuten esimerkiksi konsertteja ja tapahtumia. (Musiikkimuseo Fame. www-sivut 2020)

5.3 Satakunnan kauppakamarin sähköpostihaastattelu

Tein sähköpostihaastattelun Satakunnan kauppakamarille liittyen tämänhetkiseen tunnelmaan yrityskentällä, johtaako koronaviruspandemia konkurssiaaltoon ja onko yrityssaneeraus ollut vaihtoehtona konkurssille. Haastattelu toteutettiin sähköpostin välityksellä aikataulullisista syistä.

Pelättyä konkurssiaaltoa ei siis ole vielä havaittavissa, mutta jotkin toimialat ovat muita herkempiä konkurssille koronaviruksen takia. Voimassa oleva väliaikainen konkurssilainsäädäntö aiheuttanee sen, että konkurssija tullaan näkemään normaalia enemmän kevään aikana niillä aloilla, joihin COVID-19 pandemia on vaikuttanut suoraan. (Nore henkilökohtainen tiedonanto 5.1.2021.)

Nore (5.1.2021) toteaa sähköpostihaastattelussa, että yleisin tuntuman perusteella hän uskoo yrityssaneerauksen olevan vaihtoehtona konkurssille tämänhetkisen tilanteen takia ja että yrityssaneerausta tullaan käyttämään normaalia enemmän. Koronan vaikutukset ovat kuitenkin jollain aikajänteellä ohimeneviä ja on oletettua, että liikevaihto palautuu joissain määrin normaalille tasolle, joten yrityssaneeraukseen on perusteita. Satakunnan alueella yrityssaneeraukseen hakeutuvista yrityksistä kauppakamarilla ei ole erityistä listausta. Heillä on tiedossa jotain tapauksia, joita on mediassakin uutisoitu. (Nore henkilökohtainen tiedonanto 5.1.2021.)

6 POHDINTA

Tutkimuksen perusteella voidaan todeta, ettei koko Suomea järjestyttävää konkurssiaaltoa ole tulemassa, vaikka monet yrityksen ovatkin ottanut ison kolahduksen toiminnassaan ja liikevaihdon laskussa. Eduskunnan nopean toiminnan ansiosta Suomessa toimivien yritysten oli mahdollista saada kustannustekoa menetetyistä tuloista, ja tämä on auttanut niin yrityksiä, kuin yksityishenkilöitäkin säilyttämään työpaikkansa. Kaikki tulee palautumaan normaalille

tasolleen ajallaan ja Suomen talous lähtee kasvuun, vaikka vuonna 2021 tullaan ehkä näkemään hieman normaalia enemmän konkurssseja.

Yrityksillä on ollut samat mahdollisuudet hakeutua yrityssaneeraukseen vuonna 2020, kuin aikaisempanakin vuonna. Yrityssaneerauksiin hakeutuneita yrityksiä oli edellisvuoteen verrattuna vain 0,4 % enemmän, mutta luku voi muuttua vielä vuonna 2021. Toistaiseksi näin lyhyellä tarkastelujaksolla ei ole huomattavissa suurempia muutoksia yrityssaneeraukseen hakeutuvista yrityksistä, koronaviruksen takia.

Lähtiessä kirjoittamaan opinnäytetyötäni, minulla oli hyvä perustieto yrityssaneerauksesta ja mitä se tarkoittaa, mutta olen oppinut ja saanut niin paljon uutta tietämystä asiasta. En ole aikaisemmin kirjoittanut minkäänlaista tutkimusta, joten tämä oli haaste minulle, mutta koin sen mielekkääksi. Valmista aineistoa oli paljon saatavilla, mikä helpotti kirjoittamistyötä paljon, mutta vaikeinta oli löytää motivaatiota ja jaksamista kirjoittamiseen aina pitkän työpäivän jälkeen. Kaikki oli kuitenkin sen arvoista.

LÄHTEET

Castrogiovanni G. J., Bruton G. D. 2000. Business Turnaround Processes Following Acquisitions: Reconsidering the Role of Retrenchment. New York: Elsevier Science Inc.

Hallituksen esitys Eduskunnalle laeiksi yrityksen saneerauksesta annetun lain ja takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain 23 §:n muuttamisesta 29.9.2006/152 muutoksineen.

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yritysten määräaikaisesta kustannustuesta 5.6.2020/91 muutoksineen.

Hallituksen esitys eduskunnalle yrityksen saneerausta koskevaksi lainsäädännöksi 25.9.1992/182 muutoksineen.

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2004. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.

Juvonen, A. 2020. Verkkokaupan tilausmäärät kasvoivat 75 prosenttia vuoden toisella neljänneksellä – ”Tulossa miljardikasvu ilman toista korona-aaltoakin”. Viitattu 28.10.2020. <https://www.kauppalehti.fi/>.

Kananen, J. 2015. Kehittämistutkimuksen kirjoittamisen käytännön opas. Miten kirjoitan kehittämistutkimuksen vaihe vaiheelta. Jyväskylä: Suomen yliopistopaino – Juvenes Print.

Konkurssien määrä väheni tammi–lokakuussa 2020 edellisvuodesta 15,4 prosenttia. 2020. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 19.10.2020. <http://tilastokeskus.fi>.

Konkurssilaki 20.2.2004/120.

Koronakriisi uhkaa museoiden taloutta, mutta ei vie tehtäviä. 2020. Museovirasto 9.4.2020. Viitattu 28.10.2020. <https://www.museovirasto.fi>.

Koulu, R. 2007. Uudistettu yrityssaneeraus. Helsinki: WSOYpro.

Koulu, R. & Lindfors, H. 2010. Maksukyvyttömyyden oikeudelliset ulottuvuudet, Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta. Helsinki: Forum iuris.

Laakso, T., Laitinen, E. K., Vento, H. 2010. Uhkaava maksukyvyttömyys ja onnistunut yrityssaneeraus. Helsinki: Talentum.

Laki yrityksen saneerauksesta 25.1.1993/47 muutoksineen.

Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta 26.6.2020/508.

Lassila, A. 2020. Stockmann panostaa nyt kaiken 1,4 miljoonaan kanta-asiakkaaseensa ja uskoo menestyksen vielä seuraavan. Helsingin Sanomat 30.10.2020.

Lassila, A. 2020. Yritys-saneeraus selvitys paljastaa tietoja Stockmannin epäonnistumisista: Yksi suurista virheistä oli ruokaosastojen myynti. Aamulehti 18.8.2020. Viitattu 16.11.2020. <https://www.aamulehti.fi/talous>.

Linna T. 2019. Prosessioikeuden oppikirja. Helsinki: Alma Talent.

Muhonen, T. 2020. Pandemia on iskenyt yrityksiin ympäri maailman: Nämä kymmenen tunnettua yritystä eivät selvinneet ilman vakavia vaikeuksia koronakeväästä. Helsingin Sanomat 5.7.2020.

Musiikkimuseo Famen www-sivut 2020. Viitattu 22.10.2020. <https://musiikkimuseofame.fi>.

Nore, M. 2021. Toimitusjohtaja, Satakunnan kauppakamari. Pori. Sähköposti-haastattelu 1.5.2021. Haastattelijana Pauliina Hiltunen. Muistiinpanot haastattelijan hallussa.

Oikeusministeriön www-sivut 2020. Viitattu 8.12.2020. <https://www.oikeusministerio.fi>.

Pinomaa, P. 2009. Saneerauskäytäntö. Pieksämäki: Tietosanoma Oy.

Siltala, R. 2001. Johdatus oikeusteoriaan. Helsinki: Helsingin yliopiston oikeustieteellinen tiedekunta.

Sundqvist, J. 2020. Musiikkimuseo Fame yrityssaneeraukseen – yksityinen museo on toiminut vasta vuoden. Yle 1.10.2020. Viitattu 22.10.2020. <https://yle.fi/uutiset>.

Suomen talous supistuu selvästi koronapandemian vuoksi. 2020. Euro & Talous 20.7.2020. Viitattu 19.10.2020. <https://www.eurojatalous.fi>.

Suomen talous taantumaan koronaviruksen takia. 2020. Euro & Talous 18.3.2020. Viitattu 19.10.2020. <https://www.eurojatalous.fi>.

Tolonen, H. 2003. Oikeuslähdeoppi. Helsinki: WSOY Lakitieto.

Tähtinen, J. 2020. Selvitys Stockmann Oyj Abp:n taloudellisesta tilasta 8.4.2020 sekä taloudelliseen asemaan ja sen odotettavissa olevaan kehitykseen vaikuttavista seikoista. Borenius 17.8.2020. Viitattu 16.11.2020. <http://www.stockmanngroup.com>.

Yrityssaneeraukset 2020, 3. vuosineljännes. 2020. Helsinki: Tilastokeskus. Viitattu 21.10.2020. <http://tilastokeskus.fi>.